

نیز در حال انجام است.

در اتحادیه اروپا یکی، دو مورد انتقال تکنولوژی انجام داده‌ایم که در همین شرایط سخت تحریم به نتیجه خواهیم رسید که آن را اعلام عمومی می‌کنیم.

با توجه به اینکه در حوزه ایجاد زنجیره تولید پنل سلول‌های خورشیدی، امکاناتش را در ایران داریم با مشارکت یکی از کشورهای منطقه که توانایی حدود یک میلیارد دلار تأمین مالی دارد آخرین تکنولوژی‌های جهانی را در این پروژه فراهم ساخته‌ایم.

فاز اول پروژه مذکور هفته دولت سال جاری به بهره‌برداری می‌رسد. طی شش ماه آینده ما یکی از اصلی‌ترین صادرکنندگان نقش‌آفرین سلول‌های خورشیدی و پنل‌های خورشیدی در منطقه خواهیم شد زیرا در حال حاضر در خصوص بازار آن نیز مذاکرات لازم را انجام داده‌ایم.

■ شرایط کنونی سفارتخانه‌ها در توسعه تجارت خارجی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

بیشتر سفارتخانه‌ها خیلی درخصوص تجارت خارجی فعال نیستند یا اینکه اصلاً به فضای صادرات وارد نمی‌شوند. سفرایی که در برخی کشورهای هدف هستند عمدتاً در فضای فرهنگی، سیاسی فعالیت می‌کنند. این افراد به فضای سیاسی یا اشراف ندارد یا اگر اشراف هم داشته باشند، درخصوص توسعه تجارت خارجی فعالیتی ندارند. نیروهای فعال در این سفارتخانه تنها دو یا سه نفر است. یکی از دلایل کم کاری برخی سفارتخانه‌ها درخصوص مبادلات تجاری این است که معمولاً در سفرها بحث‌های مختلفی رخ می‌دهد، بنابراین هیأت‌هایی که حضور دارند زمان کافی برای طرح موضوعات اقتصادی و صادراتی ندارند. سعی ما براین است که از تمام ظرفیت‌های وزارت خارجه و اتاق‌های بازرگانی ایران و تهران برای رونق صادرات کمک بگیریم.

■ در خصوص استفاده از رایزنان بازرگانی و ظرفیت‌های منطقه‌ای، به چه نتایجی دست یافته‌اید؟

به عنوان نمونه در خصوص کشور پاکستان اقدامات خوبی انجام شده است. در حال حاضر اولین رایزن بازرگانی در دولت سیزدهم به کشور پاکستان اعزام شد.

یکی از اقدامات سازمان توسعه تجارت پیگیری و پیش بردن مسأله تهاتر است که در مجلس پاکستان این امر مصوب و تبدیل به قانون شد. اقدامات اجرایی این موضوع را نیز برعهده اتاق کویت و اتاق زاهدان قرار داده‌ایم که موازی با هم در حال پیش بردن آن هستند. همچنین در سفری که آقای رستم قاسمی وزیر راه و شهرسازی به پاکستان داشتند، اعضای سازمان توسعه تجارت نیز حضور یافته و درخصوص مسائل مربوط به تضمین، توسعه بازار، رفت و آمد هیأت‌ها نیز اقدامات خوبی صورت گرفت. علاوه بر این موارد، برای فعال کردن موافقتنامه تعرفه ترجیحی هم که اهمیت ویژه‌ای داشته، اقداماتی انجام داده‌ایم. یکی دیگر از مباحث تجارت ایران و پاکستان، تهاتر سیب با انبه و نارنگی بود که با حضور مستقیم وزیر جهاد کشاورزی آقای ساداتی‌نژاد در همکاری با وزارت صمت و سازمان توسعه تجارت اهداف مربوطه محقق شد.

■ با توجه به تمرکز دولت برافزایش تعامل با کشورهای حوزه دریای خزر، برای رونق تجارت خارجی با این کشورها چه اقداماتی داشته‌اید؟

در شرق دریای خزر، بیشترین تمرکز خود را روی قزاقستان گذاشته‌ایم و این کشور را به عنوان یک بازار خوب و فوق‌العاده مورد بررسی قرار داده‌ایم. در این راستا معاونت معدنی وزارت صمت سفر به این کشور داشتند. برای افزایش حضور در کشورهای CIS هم، سازمان صمت مشهد و اتاق مشهد را کاندیدا کرده و مسئولیت را به آن داده‌ایم. علاوه بر موارد مذکور در نمایشگاهی که قرار است در بیشکک برگزار شود، اقدامات خوبی با اتاق مشترک ایران و قزاقستان داشتیم. در ترکمنستان، مجموعه بزرگی داریم که مربوط به ایران خودرو است، قرار شده آن را به ما واگذار کند. قصد داریم آن را تبدیل به یک مرکز تجاری بزرگ کنیم. تاکنون رایزنی و مذاکرات خوبی با وزارت امور خارجه و دفتر رئیس جمهور داشتیم که در همین راستا مسیر ترانزیت از ترکمنستان فعال شد. با این امر فعالیت‌های خوبی صورت خواهد گرفت.

■ افزایش تعاملات تجاری با سایر کشورها چه وضعیتی دارد؟

آنچه در اولویت‌های ما قرار گرفته، این

در حال حاضر بزرگترین سیستم رایزنی را در عراق ایجاد کرده‌ایم، به طوری که تاکنون تقریباً سه مرکز تجاری که البته ممکن است بیشتر نیز شود در عراق فعال شده است. درخصوص سفیر جدید ایران در عراق که یک سفیر بسیار فعال و کاملاً اقتصادی است، به نظر می‌آید جهش خیلی خوبی را در همکاری با عراق در آینده داشته باشیم. کشور عراق با روسیه، هند و چین متفاوت است. زیرا این کشور برنامه‌هایی برای صنعتی شدن داشته و قصد دارد این شاخص را توسعه دهد

است که بیشتر روی کشورهای شرق آسیا متمرکز شده‌ایم. به عنوان نمونه تاکنون روی حوزه اوراسیا خیلی جدی فعالیت کرده‌ایم. زیرا مذاکرات تجارت آزاد اوراسیا را هم سازمان توسعه تجارت در دست دارد و در حال مدیریت کردن آن است. در حوزه آفریقا نیز فعالیت گسترده خوبی را شروع کرده‌ایم. کمی هم در حوزه شرق اروپا اقداماتی انجام داده و در حال گسترش آن هستیم. در واقع این مسائل بخشی از فعالیت‌هایی است که سازمان توسعه تجارت انجام می‌دهد. به همین دلیل در حال حاضر حجم کار سازمان، نسبت به گذشته افزایش یافته است.

در امریکای لاتین نیز پیگیری‌های لازم از سوی وزارت امور خارجه و وزارت دفاع در حال انجام است. با توجه به اینکه کمیسیون مشترک ونزوئلا در وزارت دفاع قرار دارد بخش اقتصادی وزارتخانه در حال پیگیری و انجام اقداماتی در این خصوص است که در همین راستا با

سازمان توسعه تجارت همکاری‌هایی را نیز دارند. در مجموع اولویت‌بندی‌هایی مشخص کرده‌ایم. اگر بخواهیم با همه کشورها در همه زمینه‌ها فعالیت کنیم، قطعاً موفق نخواهیم بود و نمی‌توانیم به نتیجه مثبت برسیم. تاکنون ظرفیت کشورها را برآورد کرده‌ایم و با مدیریت صحیح، اقداماتی هم صورت گرفته است.

■ با کشورهای محور مقاومت از جمله عراق، سوریه، لبنان و غیره، برای توسعه صادرات چه برنامه‌هایی انجام شده است؟

در حال حاضر بزرگ‌ترین سیستم رایزنی را در عراق ایجاد کرده‌ایم، به طوری که تاکنون تقریباً سه مرکز تجاری که البته ممکن است بیشتر نیز شود در عراق فعال شده است. درخصوص سفیر جدید ایران در عراق که یک سفیر بسیار فعال و کاملاً اقتصادی است، به نظر می‌آید جهش خیلی خوبی را در همکاری با عراق در آینده داشته باشیم. کشور عراق با روسیه، هند و چین متفاوت است. زیرا این کشور برنامه‌هایی برای صنعتی شدن داشته و قصد دارد این شاخص را توسعه دهد.

بنابراین وقتی عراق خود به سمت تولید محصولات کشاورزی برود روی محصولات کشاورزی ایران تأثیرخواهد داشت. به طور مثال احتمالاً برای محصولات کشاورزی ایران عوارض تعیین خواهد کرد و همانند همه کشورها ممنوعیت‌هایی را نیز در نظر خواهد گرفت. اگر صنایع پایین دستی فلزات و مسائل ساختمانی را در کشور خود فعال کند، دیگر اجازه واردات محصولاتی مانند میلگرد را نمی‌دهد و عوارض آنها را افزایش خواهد داد. حتی ممکن است به سمت واردات شمش و بیلت نیز حرکت کند، یا اینکه در حوزه سیمان اگر کارخانه سیمان راه‌اندازی کند، احتمالاً به سمت تولید کلینکر حرکت خواهد کرد. بنابراین باید توجه کنیم که عراق قطعاً برای سال‌های آینده نیازهای وارداتی خود را تغییر خواهد داد و ما نیز باید در رویکرد خود تغییراتی انجام دهیم. در حال حاضر برای صدور خدمات فنی-مهندسی، تجهیزات پزشکی و دارو به کشور عراق تمرکز کرده‌ایم و به صورت جدی در حرکت هستیم. البته طی چهار ماه اخیر، کاهش صادرات به عراق داشته‌ایم که علت اصلی آن هم جهش قیمت ارز بود. یعنی زمانی که ارز ۴۲۰۰ تومانی به ارز نیمایی تبدیل شد. اگرچه این حرکت منجر به بهبود شرایط اقتصادی کشور خواهد شد، اما با این تغییر قیمت ارز، نرخ روغن، شیرینی، شکلات و صنایع غذایی نیز همزمان دستخوش افزایش قیمت شد. علاوه بر آن محصولات لبنی نیز افزایش قیمت پیدا کردند و به همین دلیل طبیعی است که تولیدکنندگان این محصولات توان رقابت نداشته و با کاهش صادرات مواجه می‌شویم. تلاش کردیم اقلام مربوط به صادرات را تغییر دهیم به طوری که در حال حاضر متمرکز به حوزه لبنیات شده‌ایم. در لبنان هم بزودی رایزن اعزام خواهیم و فعالیت‌های خود را آغاز می‌کنیم. اتفاقاً در سال‌های گذشته سازمان توسعه تجارت دفتر و شعبه در لبنان داشته است که تعطیل شده بود و ما آن را فعال کردیم. در سوریه هم فعالیت‌های زیادی را تاکنون داشته‌ایم. به طوری که در حال حاضر دو مرکز تجاری در سوریه فعال بوده و انجام همکاری‌های مختلف دیگری را نیز در دستور کار خود قرار داده‌ایم. در واقع این کشور متولی مخصوص خود را دارد که از طرف دولت ایران، نماینده

ویژه‌نامه

ایران

شهریور ۱۴۰۱